

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena glasila po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.12 na tri mesece, in za inostranstvo \$6.00.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$4.50, and foreign countries \$6.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v objavi n. pr. (Dec. 31-23) poleg vsakega imena na naslovu pomeni da vam je s tem davcom potekla naročnina. Poslovite se pravilno, da se vam na vsaki list.

KLANOVSKA GROZODEJSTVA.

Vesti, ki prihajajo iz države Louisiane o izvršenem hudodelstvu v Mer Rougu, morajo pretresti vsakogar, ki jih čita.

Zločini so pričeli na ta način, da so klanovci pričeli strašiti zamorce, ki so delali na nasadih lastnikov, kateri niso bili klanovcem všeč. Zamorci so se bali klanovcev, kajti razglašeni so bili kot protizamorska organizacija, ki se ne ustraši nobenega zločina, da vtepe zamorcem v glavo spoštovanje do belopoltnega človeka. Kjer so ostrabili zamorce ponoči in jim zagrozili, da morajo zapustiti kraj, če ne, se jim zna zgoditi kaj izredno neprijetnega, so zamorci pobrali svoj borni imetek in šli s trebuhom za kuhom. Ako se je kaj takega zgodilo poleti, je bil nasadnik ob ves pridelek.

Z drugimi besedami to pomeni, da so kukluksi uničevali privatno lastnino, kljub temu se pa nihče brigal za tako početje. Pa to je tudi razumljivo. H kukluksom so pripadali sodniki, šerifi, okrajni in mestni uradniki, zakonodajci in drugi bogatini. Hoteli so ustvariti vladu v vladi ali državo v državi. Neki Shipworth tam v Mer Rougu, je dejal, ko so ga opozorili, da so taka dejanja navadni zločini, ki so kaznjivi po postavah, da on ni več državljani Združenih držav, ampak da je "ciklop" kraljestva Kuklukskiana, ki izvršuje, kar organizacija ukaže.

Hudodelstva so lepo cvetela. Bili so moške, deportirali žene, strašili zamorce in jih tudi bčali, ako se niso pokorili kukluksovskim ukazom. Proti temu nezakonitemu početju sta se postavila dva mlada moža v Mer Rougu. Eden je odprto izjavil, da prepove enkrat za vedno strahenje zamorcev na njegovi farmi, in če se še kaj takega zgodi, da bodo kukluksi imeli opraviti z njim.

Kukluksi so molčali in kuhali maščevanje. Prilika za maščevanje je kmalu prišla. Bila je velika ljudska veselica v bližnjem mestu Bastropu. Pekli so meso na prostem in igrali žogo. Po končani igri so se udeležniki nič hudega nadejaje vračali domov. V zasedi je pa čakala tolpa kukluksov. Oblečeni so bili v halje s črnimi kapucami, ki so jim zakrivalo obraz, iz katerih so žarele maščevalne po krvi hrepeneče fanatične oči. Tu so izbrali pet žrtav. Tri žrtve so pretepli z biči, da je koža v cunjah visela z njih. Dve žrtvi sta pa izginili. Mesece in mesece ni bilo sledi o njih. Za stvar se je zavzel governor, odposlana je bila milica in ravno ista zločina roka, ki je ukazala umoriti žrtvi, je hotela izbrisati zadnji sled za zločinom. Zapalila je skoraj pol tone ali pa še več dinamita, da tako uniči trupli. Učinek je bil nasproten. Jezero je vrglo žrtvi iz sebe. Bilo je dvojje trupel brez glav in udov. Kljub temu so dognali imena žrtav. Zdravniki so pa dognali še nekaj drugega, strašnega. Obe žrtvi sta bilo strašno mučeni, preden sta izdihnil. Neka priča izjavlja, da so privezali oba mlada moža na kolesi farmarakega voza, nakar so ju mučili na grozovit način do smrti. Še Indijanci niso na tak pekleni način mučili svojih žrtav.

Zdaj je uvedena preiskava. In časopisje? Gotove vrste časopisje skuša klanovce oprati na različne načine. Zopet nekaj časopisja je nevtrajno. O celi aferi molči, kakor da se ni zgodila. Le nekaj časopisja ima pogum, da pove svoje mnenje.

Vpričo odkritih grozodejstev pa nastane vprašanje, ali je Kuklukskian nevarna organizacija. Kdor je preštudiral detajlirane dogodke v Mer Rougu, prihaja do zaključka, da taka organizacija lahko s silo osvoji vladu, ko je razširjena po vsej državi.

Glavni princip pri organizaciji je bil tajnost. Kdor je kaj bleknil, je bil v nevarnosti, da se njegovi lastni tovariši maščujejo na krut način nad njim. Kukluksovec ni smel poznati kukluksovca. Kadar so bili oblečeni v halje s kapucami, so se spoznali med seboj po gotovih tajnih znamenjih in geslih. In taka organizacija, vodjena iz enega mesta in ravnojoča se po ukazih slepo, ki prihajajo od zgoraj, je gotovo nevarna.

Mož, ki se bojuje za pravico in resnico, ne skriva svojega obraza. Le ljudje, ki kujejo zločinske načrte in izvršujejo hudodelstva, zakrivajo svoje obraze, da jih nihče ne pozna, kadar izvrše kakšen zločin.

Taka hudodelstva kot so bila izvršena v Mer Rougu, so bila mogoča, ker so imeli kukluksi zakrite obraze! Te resnice ne porazijo vsi časniki, ki zdaj perejo kuklukse, pa ne utaji jo tudi sam "cesarski velikan nevidnega cesarstva" Clarke, ki zdaj pripoveduje, da se Kuklukskian reorganizira kot organizacija za priobritev supremacije belopoltnih rase na drugimi rasami.

Kdor ima pošten namen, bo predvsem odložil krinko, kadar nastopi na javnih prostorih!

SLIKE IZ NASELBIN.

Barberton, Ohio. — Na zadnji večer leta je priredilo tukajšnje dramatično društvo predstavo: "Rodoljub iz Amerike". Igra, dasi kratka, je sama na sebi precej privlačna, seveda, ako je pravilno vpriporjena. Od tukajšnjega dramatičnega društva se pa kaj takega ne moremo zahtevati, glavni in prvi nedostatek je, ker tu ni za alične prireditve primerne dvorane in za to urejenega odra za predstavo.

Dvorana, v kateri je bila vpriporjena označena igra, niti oddale ne odgovarja potrebi za dramatične predstave, oder je premajhen, da bi se mogli igralci prosto kretati ter tudi nima za to potrebnih kulis. Toda kaj se hoče, ako ni boljšega, mora biti dobro to, kar je.

Dvorana, v kateri je bila igra vpriporjena, je last samostojnega društva "Domovina". Da je prišlo društvo do dvorane, je zasluha rojaka Johna Debeveca, ki je podjelje finančni. Drugače bi društvo te dvorane danes ne imelo.

Kaj je namen označenega dramatičnega društva ter na kaki podlagi isto obstoji, za sedaj pustim; o tem bomo govorili pozneje. Pač pa se hočemo do pot nekoč dotakniti igralcev ter njihov ulog. Ne nameravam s tem igralcev kritizirati, le površno hočem malo omeniti nedostatke ter glavne napake. Dramatika je umetnost ter za občinstvo duševni vžitek, toda le v slušaju, da je igra ali drama dobro vpriporjena. Obratno pa lahko smatramo za navadno "komedijo".

Prvo, kar je potrebno pri aličnih prireditvah, je, da se da tiskati program igre in to v zadostnem številu, da vsakdo dobi v roke program, ki poseti predstavo. Program mora biti razporejen po dejanjih kakor je igra vpriporjena, ker le na ta način je mogoče, da občinstvo spozna igralce ter njih vloge. In igra tako napravi na nje vtis. Drugače občinstvo sploh ne more vedeti, katero vlogo igra ta ali oni diletant ali deatantinja ter kdaj je konec enega in pričetek drugega dejanja. Kakor sem opazil, je občinstvo pri označeni igri pričelo vstajati že po končanem prvem dejanju, misleč, da je igre konec. Poleg tega je še reditelj prišel kričati, da kdor je šel, naj gre v kvečer, da se dobi pijsko in kranjske klobase, medtem pa da se bodo igralci preoblekli in se pripravili za drugo dejanje.

Drugo, kar je priporočati, je da matere pustijo ob aličnih prireditvah malenkost doma, kajti "godba" malenkost ni nič kaj privlačna ter moti igralce, občinstvo pa ne čuje govorov diletantov. Ne nameravam s tem žaliti mater, kajti vem, da vsaka ljubi svoje dete ter jih nekatere sploh nimajo komu postaviti doma, ali ne morem pomagati. To povem le, da se ti nedostatki odpravijo, pa naj bo komu dovolj ali ne.

Če bi opisoval vloge igralcev, bi zelo preveč pretorila ter se mi ne zdi potrebno, omenim le imena igralcev ter glavne nedostatke:

Luka Može je bil kot oseba na odru povsem na mestu za alično vlogo, v kretnji je bil premalo odločen, a drugače dobro. Anton Stopar je pogodil svojo vlogo dobro, Frank Zupančič istotako dobro v kretnjah, govorjenje pa je bilo prethito in premalo razločno. Joe Garbor je rešil svojo vlogo prav dobro, posebno se mu je posrečilo v kretnjah. Louis Kaldiš, izvenšali malega nedostaka v kretnji je rešil vlogo povojno, Johan Spetič: postava k ulogi povsem prikladna, tudi drugače dobro. Frank Poje, nastop dober, govorjenje prethito in nerazločno. John Volk je ulogo dobro pogodil in tako tudi Joe Šega, le kretnja je bila nekoliko prepeščena. Lawrence Frank je imel predolge sablje, ki je delala napake, drugače pa je svojo vlogo dobro pogodil. Frank Javnikar je rešil vlogo povojno, in povsem povojno Joe Ujšić; August Maver tudi dobro.

Gospodična Mary Repar, Josephine Lekhan ter Antonija Šuštaršič so svoje vloge rešile povsem dobro, slasti ako vpoštevamo njih prvi nastop na odru; kar pa se tiče petja po predstavi, ne morem izreči pohvale. Potreba je še večje, potem bo mogoče šlo.

Tu sem prilično opisal, kak vtil je napravila igra na moje malenkost. Mogoče kateremu igralcu ne bo po volji, a ne morem pomagati, kajti hvaliti nekaj, kar ni hvalevredno, se ne more; istotako ni na mestu, da bi grajal, kar

graje ne zasluži. Več kot potrebno je, da se napravi malo ocene o takih prireditvah, kajti igralcem je težko zapopasti nedostatk, ker če bi jih sami videli, bi jih ne delali. Lahko pa je vsako napako opaziti paznemu opazovalcu, glisti, če ima vpogled v igro. — Martin Železnikar.

Žrtov avtomobila.

Cleveland, O. — Vračajoča se domov od svojega svaka Andreja Babiča na 6701 St. Clair cesti. Silvestrov večer sta okoli 12.45 ponoči čakala na polnično karo Joe Samasa in njegova soproga iz 14928 Sylvia Ave. Medtem je z naglico pridrel z avtomobilom Geo Dane, star 33 let iz 565 E. 102 ulice in čaka joča podrl na tla.

Rojak Joe Samasa je bil na mestu mrtev, soproga pa je dobila težke poškodbe, a bo okrevala. Pokojnik je bil rojen v Sokolovcu pri Koprivnici na Hrvaškem in je bil star 36 let. V Ameriki je bival 18 let. Oče je bil Slovenec mati pa Hrvatice.

Ranjki je bil naprednega mišljenja, član društva Lunder-A-damič, SSPZ, in Germania Camp W. O. W., ter član unije polnično železniških uslužbencev, division 26". Bil je štiri leta spovednik na karah, a po poklicu krojač. Zaprčica ženo in pet otrok, dva brata in sestro v Clevelandu. Pokopan je bil civilno. Bodi mu lahka ameriška zemlja! — Frank Barbič.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosveta.

West Frankfort, Ill. — Nikdo izmed delavcev ne šaluje za starim letom, šalujejo pa gotovo vedlepodjetniki, ki so si delili mastne dividende, katere jim je nagrabilo ubogo ljudstvo. Sto do štiristoodstotno in še večje so bile njihove dividende, za katere niti eden trujanov ni imel potnega čela ali utrujenih udov. Vihvali so leto pri raskolnih pojedinah, v avilnih in dragocenih oblačilih, njih žene so bile oblečene v oblačila z dragulji, ki pravzaprav niso oblačila ter komaj zakrivajo njih telesa, prirajali so nemoralne asave in ples, vihvali življenje preko mere, in vae to na račun delavstva. Nikdo izmed teh veselih bratcev se ni vprašal, se spomnil se ni na tistega, ki je v potu svojega obraza omogočil tako razkošno življenje, kupil bogastvo in polnil blagajne denarnih mogotcev, da se vkljub neprimernemu zapravljanju množijo.

Lahko zapojejo: Slava ljudem na zemlji, ker so tako ponižni in pokorni in čeprav so jakji in številnejši, so nam udani in mirno delajo za nas. Tako se raduje nepotrebna družba krvososov delavstva, ki čenovo izmoghavajo delavčevu kri in življenje.

Koliko si pa ti delavec, trpin, prihranil v letu, ki je pravkar minulo in koliko veselih dni ti je prineslo preteklo leto? Nič, kajne? Vse kar si v tem letu pridobil, je, da imaš enega več na križu, si do kosti izmoghgan in da si mnogo pridobil na bridkih izkušnjah.

Delavci, koliko časa bomo še nrenali vaa ta zla in suženstvo, ki ga nam nalaga kapitalistični sistem? Ali bomo vedno sužnji, vkovni v verige krivičnega moloha kapitalizma? Le delavec ima moč, če se pravilno organizira v svoji organizaciji, združi vse svoje sile za enotno skupno fronto za enoten nastop. Pregovor pravi: Združeni zmagamo, razstreli podležemo! To je geslo vseh zavednih delavcev, ki poznajo njega resničnost.

Predno pridemo do cilja, moramo predvsem delati od znotraj v naših organizacijah, da bomo močni, ne nezdrušeni in da se znebimo nazadnjaških voditeljev. Pravo resnično delo je že v popolnem zamahu in zavedno delavstvo se bojuje proti dvema nasprotnikom: proti kapitalizmu in nazadnjaškemu voditeljstvu. Napredna struja delavskih voditeljev dela za enotno politično stranko industrijalnih delavcev, katere program je povsem napreden. Čeravno je na konferenci dne 11. in 12. decembra zmagala struja nazadnjakov, ko se je šlo za ustanovitev progresivne politične stranke, vendar se je pokazalo, da je tozadevni predlog propadel samo radi večine nazadnjakov 10 članov. Na stran naprednega delavstva je stopilo 63 delegatov.

Pred nami je jasna slika, na

katero pot je treba kreniti. V arcu vsakega zavednega delavca mora biti misel, samo da smo razkrinkali one, ki so vedno trdili, da so pravi delavski voditelji. Za delavce je sedaj čas, da stopijo v vrste naprednega delavstva, saj maska je padla z obrazov tistih, ki so vedno nasprotovali in še nasprotujejo za enotno delavsko stranko.

Ker sem že ravno pri tem, nekoliko omenim, kaj mislim o našem časopisju. Slovensko časopisje, ki zagovarja delavske pravice, prinaša komaj eno tretjino prave snovi za delavstvo. Večina časopisja prav po mojstersko zajeti resnico o pravem delavskem gibanju med ameriškim delavstvom. Zakaj vse to? Zakaj ne pridete z resnico na dan? Če čitaš slovenske liste, (izvenšali enega), takoj prideš na sled, da zakrivajo resnico, kakor bi hoteli, da slovenski delavec ne ve, katere pot je prava, da vodi do delavske vlade. Vazok je seveda ta, ker vsak list hvali svoje, če je prav ali ne, ker njemu je za obstanek. Če bi pa tak list priporočal najnaprednejšo stranko, bi propadel.

Čas je tu, da se vse napredno slovensko delavstvo združi v napredni delavski stranki, katero bi morali zagovarjati vsi slovenski listi. Torej sodrugi na delo za enotno delavsko stranko, not je zahtana, druge ovire ni kot agitirati med strokovnimi delavci in političnimi frakcijami za skupno akcijo proti sedanjim izkoriščevalcem delavkega razreda. — Frank Kalan.

White Valley, Pa. — Minilo je staro leto, šlo v preteklost kakor jih je šlo že na tisoče. Z velikim vriščem so zaključili njegov konec. V posravnem letu so bile piščalke, zvonovi so zvonili, grom topičev se je oglašal iz daljave. Take ceremonije se ponavljajo že dolgo vrsto let, kar pa za nas ne pomeni drugega kot da smo za eno leto starejši.

Ljudje si ob tem času voščijo srečo, podajajo si roke in si čestitajo o napredku, ki so ga imeli v preteklem letu. Kapitalisti pretevarajo mastne dobičke, ki so jih pridobili potem izmoghavanja mzednega delavstva. Moderni znamenitniki si čestitajo na novih iznajdbah.

Kaj imaš pa ti, mezni suženj denarnih mogotcev? S tukšnim srcom podajaj prijatelju roko, z lastno se spominjaš bridkih časov, ki si jih prebil v preteklem letu. Pokazati nimaš drugega kot prazne roke, obdane s številnimi šulji. S strahom sreč v temno bodočnost prihodnjega leta, ki se ti odpira, kajti vja eksistenca je odvisna od milosti denarnih mogotcev. Šaj jim včasih pride v glavo uporna muha, da niti ne dovolijo, da bi jim garali, čeprav polovica zastoni. Neprenehoma si belijo glave, kako bi spravili delavstvo na opolka tla, da bi potem popadalo na kolena. Glavni smotri njihovih načrtov so, da zasejejo r. zbor med delavsko maso.

In mi, namesto da bi se združili, se pa cepimo na vse strani, kakor čreda ovac, med katere se zapodi krvočolni volk. Te cepelnje, ki je zelo nelepa navada, je posebno ukoreninjeno v tukajšnji okolici. Oni, ki so od nas modnejši in bolj zavedni, kateri edini bi bili smotni nas dovesti do naših vzvišenih ciljev, so nas zapustili. Toda zastran njih še nismo obupali, saj nam obetajo, da se bodo še povrnil v našo sredo. Naj le pridejo, veliko zastalega dela jih čaka. Z lahkim srcom bi pričakovali njihovega povratka, le žal, da se je v tem kritičnem času, ko smo brez voditeljev, spravila nad našo naselbino neka tajna sila, ki nas neprestano napada.

Ker redno čitam Prosveto, sem zadnje čase čital dosti dopisov iz Libraryja, Pa., in Imperiala, Pa., ali dopisi so se tikali večinoma tukajšnje naselbine, oz. tukajšnji podporni društva. Najprvo je bilo pa vrsti društvo, ki pripada S. S. P. Z., nato šele je prišlo na vrsto društvo SNPJ, za kar pa se nisem dosti brigal, kajti šele pred kratkem sem prišel s prestopnim listom k tukajšnjemu društvu št. 232 SNPJ.

Prve seje sem se udeležil meseca decembra, o kateri so govorili še naprej, da bodo na nji vrode debate. Nek dopisnik iz Libraryja in Imperiala je namreč obtožil sobrata pri tem društvu, da je krnil pravila s stavkokazenjem. Oni dopisnik je imel priliko povedati svoje na seji, a na seji je molčal, po seji pa se ponovno oglašal v Prosveti št. 301 in društvu zopet napadel. Radi tega hočem nekoliko odgovoriti na njegov dopis.

Omenjeni dopisnik predvsem piše, da je pozvan od društva št. 142 SSPZ, naj prekliče obtožbo, ki jo je naperil proti društvu. On pa pravi: da ni naperil nikake obtožbe, temveč samo povedal par resnice ter da obžaluje, ker se ne more srečati na društveni seji.

Čudno, da mu je do tega žal, da ne more na sejo. Ali dopisnik ni še nikoli čital pravil SNPJ? Če je res član, ki mu je za napredek in dobrobit naše največje podporne organizacije, zakaj ni sobrata javno obtožil? Imel je priliko na seji društva št. 232 SNPJ, saj je sedel v bližini onega društva enega sobrata, čez katerega piše. Če bi se bil dopisnik ravnal po pravih SNPJ, potem bi tudi društvo št. 142 SSPZ hitro rešilo zadevo, kajti večino članstva društva št. 142 tvorijo člani SNPJ.

Ker dopisnik napada čiginega člana največ iz osebne mrznje, je najprvo udaril po društvu SSPZ, o društvu h kateremu spada tudi on, pa je zamočal.

V tukajšnji naselbini so mesec dni prej govorili, da bo prišel oni dopisnik iz Libraryja, Pa., na sejo tukajšnjega društva, da bo obtožil sobrata. Dopisnik je res prišel, med potjo pa je očitno vse pozabil, kajti ničesar ni vedel podati.

Dopisnik piše, da je za ustvaritev dopisa proti njemu največ pripomogel tajnik društva ali kakor ga on je imenoval George. Kaj ima ta skupaj, ne vem, vem pa, da mu je društvo ukazalo, naj on odgovori v imenu društva na dopisovanje.

Dopisnik pravi, da bi bil prej odgovoril, a da je čakal seje društva št. 232, ki se je vršila dne 10. decembra. To sem že povedal, da je na seji molčal in o zadevi ni omenil.

To pišem v obrambo svojega društva in pozivljam dopisnika, ako ga je volja debatirati, naj pride na društveno sejo in tam pove svoje želje, ne pa da napada društvo po časopisih. Take zadeve naj se rešijo pri društvenih sejah, ne pa jih spravljati v javnost, ki javnosti ne koristijo, temveč škodujejo listu. Marsikak čitatelj raje pusti list kot bi vedno bral v njem take napade, ki izvirajo izključno iz osebosti. Na seji je bilo navzoče večje številno članstva, zakaj torej ni obtožil sobrata na seji, če ima kaj proti njemu?

Slovenski delavec v Ameriki ima edin dnevnik Prosveto, da res piše v našo korist, prinaša nam podučne članke in potrebno čtivo za razvedrilo. Neodpustljivo je torej, da s takimi neslanimi kritikami in osebnostmi zavzemamo njene kolone in tako onemogočamo, da ne more prinašati koristnega čtiva. Prosveta je v Ameriki že preorala velika polja ledine, že številne vrste delavcev je privedla na pravo pot, na pot zavesti, da spoznavajo, kakšega razreda so in kako stališče imajo zavzemati v današnji družbi. Dopisnik, ki še nadalje jemlje prostor za neslano njegovo kritiko, naj si torej zapomni, da s svojim neutemeljenim pisanjem kraje prostor dragocenemu listu in čitateljem podučno čtivo. Če mu je torej kaj za napredek delavstva, naj s takim pisanjem ne nadleguje Prosveto. Jas sem vedno pripravljen odgovoriti mu na njegovo kritiko pismenim potom in če mu moje pisanje ni po volji, naj se pismeno obrne na mene, bova v pismih debatirala. Moj naslov je: Valentin Laharnar, Delmont, Pa., Box 536

NAZNANILO.

Eveleth, Minn. — Društvo Eveleth, št. 130 SNPJ. priredi dne 14. januarja maškarnado veselico v Auditoriumu. Pričetek veselice je ob osmih večer in vstopnina je 50c, članice društva pa so vstopnino proste.

Sklenjeno je bilo, da ne bodo deljene nagrade kakor prejšnja leta, temveč bomo pripravile pristo večerjo za vse maske, brez ozira na to, katere bo bolje napravljena. Godba bo igrala pod vodstvom Louisa Kotnika.

Vabimo vse one, ki se veselijo domačega plesa, članice društva, da se udeležite te zabave. Dvorana je obširna dovolj, da se bo vsak par lahko zasukal kakor v stari domovini in vas ne bodo drugi dan bolele noge. — Odbor.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Finleyville, Pa. — Ali dovolite pod dopis vaš poln podpis? Dopis se tiče rojakov in razmer v naselbini, zato ga po pravih brez podpisa uredništvo ne sme priobčiti. — Posravl

Razne vesti.

RIVIŠI KUKLUKSI IZPOVEDU JEJO O KLANOVSKEM TERORJU.

Zapustili so teroristično organizacijo, preden sta bila izvršena dva umora.

Bastrop, La. — Zaslišan je bil James T. "Big Jim" Norsworthy, plantažnik, ki ima svojo farmo, na kateri prideluje bombaž in koruzo. Izpovedal je, da se klanoveci poslužujejo bele halje in kapuce, kadar nastopijo javno, da dokazujejo, da so čisti. Kadar ponoči uganjajo teror, so oblečeni v črne halje in na glavi imajo črne kapuce. Pripraveval je o raznih stvareh pri katerih sta prizadeta dr. McKoin in kapitan Skipworth, klanovski ciklop. Grozilo so tudi njemu s smrtjo. Izpovedal je o mirovni konferenci, ki se je vršila med klanovci in protiklanovci v bančnem poslopiju Quachita v Monroju, La. Konferenco so sklicali klanovci sami, ker je nastal resen položaj v Mer Rougu po izvršenih umorih. Razmere so bile tako napete, da bi lahko najmanjši čin izrazil splošen poboj. Priča je izpovedala, da sta se tega posvetovala udeležila tudi McKoin in stari Skipworth. Ob tej priložnosti je stari Skipworth rekel: "V Mer Rougu je šest oseb, ki ne spadajo tje. Dve smo že dobili in dobili bomo tudi druge štiri." Te besede starega klanovskega ciklopa se nanašajo direktno na umorje na protiklanovca Danielsa in Richardsa.

A. E. Farland in J. D. Rooney, agenta justičnega departmanta, ki sta se nahajala v sodniški dvorani, sta direktno izjavila, da je stari Skipworth dobil v pest Danielsa in Richardsa. Plantažnik je pa dalje izpovedal, da so štirje drugi, o katerih je stari klanovski ciklop govoril, da jim pridejo v pest: Hugo Davenport, plantažnik in trgovec, A. C. Whipple, vaški kovač, poznan pod imenom "sodnik", Walt Campbell, načelnik policije v Mer Rougu in Tom Miller, superintendent v podjetju Interstate Cooperage kompanije, ki se nahaja južno od Mer Rouga.

Davenport, Campbell in Whipple niso moški, ki se dajo ostrakiti. Miller je pustil službo in zapustil občino. Norsworthy je dalje izpovedal, da se je namenil prodati svojo plantažo, odpotovati v Texas in od tam v Mehiko, toda kasneje je stvar premislil in se je odločil, da se bo bojeval proti kukluksovcem.

Norsworthy je bil tudi v vrsti avtomobilov, ki je bila ustavljena, ko so se izletniki vtravali in Bastropa in kosta bila Daniels in Richards ugrabljeni. Stopil je iz svojega avtomobila in je skušal spoznati katerega klanovcev, toda zastoj. Celo številke na avtomobilu so bile ovite s cunjami.

Norsworthy je izpovedal, kako je postal kapitan klanovcev, ki morajo spoštovati ukaze ciklopa Skipwortha. Stari ciklop je njemu ukazal, da pretepe dva zamorca in nekega belopoltnika ob arkanskih mejah. Zavezovali so ga, da naj bi bil živ in zdrav, da ostane v njih še "en paleo" življenja, na kar se jim ukaže, da morajo zapustiti kraj in se nikdar vrniti nazaj.

Oče Daniela je izpovedal, da je imel telefoničen pogovor s stari Skipworthom nekaj dni prej, preden je bil njegov sin umorjen. Pri tem pogovoru je stari ciklop rekel: "Tukaj je več strank, toda on bo obračunal s njimi, ako mora streljati, ko se sreča s njimi."

E. C. Andrews so tudi prijeli in bičali. Izpovedal je, da ni mogel nikogar klanovcev spoznati, ki so bili oblečeni v črne halje in s kapucami na obrazu. Pripraveval je, da so njega, Danielsa in Richardsa peljali na tovarnem avtomobilu pol ure daleč. E. C. Andrews je bil sam nekoč klanovec in je obrnil klanovcem hrbet, ko mu je McKoin ukazal, da naj v družbi drugih klanovcev ugrabi Eddie May Hamiltonovo in jo prisili, da zapusti državo.

Zaslišan je bil tudi Sidney White. Dne 27. avgusta mu je maršal Mott v Oak Ridgu izpovedal, da sta neki trgovski agent in njegova žena, katerima se je pohabil avtomobil, videla kako so peljali na Fordovem avtomobilu trupla Daniela in Richardsa proti jezeru. Zadaj za avtomobilom Fordovega sistema je pa sledil avtomobil, v katerem so sedeli ljudje v črnih haljah in s črnimi kapucami na obrazu. White je bil okorna priča in državni prav-

nik je moral vse izveči iz njega. Državni pravdnik ga je vprašal, ako sta on in Mott naznanila stvar oblastima, toda on je odgovoril, da nista. Motta zaslišijo kot pričo.

Državni prokurator je dognal, da je bilo devet članov veleporote klanovcev, klanovci so bili vsi štirje porotni komisarji in klanovec sta bila šerif in državni pravdnik, ki nista izvršila nobene obtožbe, ko se je vršila veleporota na obravnavo zaradi umora Daniela in Richardsa.

Ali ste že kdaj slišali, kadar so obtožili organizirane delavce, da so veleporotniki izbirali med organiziranimi delavci?

OLJNI DELAVCI ZAHTEVAJO ZBOLJŠANJE ŽIVLJENJSKIH RAZMER.

Bayonne, N. Y. — Oljne družbe so lani razdelile lepe dividende med delničarje. Ako bi se te dividende uporabljale za zboljšanje položaja oljnih delavcev, bi oljni delavci prav zanesljivo ne živeli v slabih razmerah. To je napotilo najbrž delavce, ki delajo za Standard Oil družbo, da so oddali peticozijo družbi, v kateri zahtevajo izboljšanje mezde, obnovev kompanijskega konzuma, graditev delavskih domov in znižanje starostne mere. Ravno take zahteve so poslali delavci, ki so zaposleni pri Standard Oil družbi v Jersey Cityju.

V vojnem času je imela družba svoj konzum, v katerem so delavci plačevali produkte po malo višji ceni nad stroški. Peticozija navaja dalje, da je družba pred več meseci kupila v Bayonu obširnejše zemljišče in je obljubila, da v njem zgradi delavske domove, katere bodo delavci odplačevali na obroke. Obljuba ni bila izvršena in delavci so prisiljeni plačevati po \$40 do \$70 mesečno stanarine.

PREDLOGE, KI NALETE NA ODPOR V LEGISLATURI.

Albany, N. Y. — Med devet predlogov in interesu delavstva, ki bodo zdaj ob času Smithove administracije predložene legislaturi, je gotovo najvažnejša predloga, ki odpravlja neko staro in zelo vkoreninjeno zlo. Predloga določa, da mora sodnik zaslišati nasprotno stranko, "preden" izda sodniško prepoved ob času industrijskih sporov. Zaslišati mora priče in dognati fakte.

V legislaturi prav zanesljivo nastopijo proti predlogi republikanci, pa nekaj demokratov se postavi proti nji. Za privatne biznisne interese še vedno igra sodniška prepoved ob času stavke ali izpisa veliko ulogo, zaradi česar ne bodo popustljivi napram tej predlogi.

Neka druga predloga določa, da se ustanovi komitej, ki bo imel moč določiti mezde za delavce in mladoletne. Sestel bo iz zastopnikov delavstva, javnosti in podjetnikov.

Tretja predloga določa osemurni delavnik za delavce. Druge predloge so namenjene, da zboljšajo delavski položaj. Kadar pridejo na razpravo, se bo takoj pokazalo, kdo služi imovitemu sloju in privatnim interesom in kdo ljudstvu.

REDEK NEBEŠKI FENOMEN.

Chicago, Ill. — Dne 13. januarja bo po izjavi astronomov vidna redna prikažen na nebu. Eno uro pred solnčnim vzhodom boasta luna in Venera s našega vidika tako tesno skupaj, da bo Venera vidna med rogovoma luninega kraka kakor turški polmeseček s zvezdo v sredi. Prikažen bo vidna po vsej Ameriki.

Francoska vlada lovi komuniste.

Pariz, 10. jan. — Danes zjutraj je bilo objavljeno uradno poročilo, da je ministrstvo za notranje stvari ukazalo aretirati štiri vodilne komuniste, ki so na čelu "zarotniškega gibanja, katero ugrožja državo na znotraj in zunaj". Policija je izvršila preiskavo v uredništvu komunističnega lista "Humanite" in zaplenila večjo količino dokumentov. Aretirani komunisti, ki so se pravkar vrnili iz Essena, kjer so zborovali z nemškimi komunisti vred, so: Monnousseau, Maranne, Pietri in Gourdeux.

Pariz, 10. jan. — Poluradni "Temps" je danes priobčil oster napad na Anglijo. Šeš da daje potuho Nemčiji. List se hudeje tudi na Ameriko, katere po mnenju pisca ne da nikoli ukora Nemčiji, pač pa protestira proti akcijam Francije.

KANADA LAHKO DORI ANTRACIT.

In cena je nižja kot v Združenih državah.

Washington, D. C. — Ljudstvo v Združenih državah trpi na pomanjkanju antracita, medtem se pa večajo pošiljave trdega premoga v Kanado. V Kanadi je antracit cenejši kot v Združenih državah.

Tako obtožuje kongresnik John Jacob Rogers iz Massachusettsa in priporoča, da se prepove izvažati antracit v tujozemstvo.

Kongresnik je izjavil, da kanadski trgovci prodajajo tono antracita od dveh do sedem dolarjev ceneje kot trgovci v Združenih državah.

LOZANSKA KONFERENCA.

Mogoče se razbije v desetih dneh.

Pariz, 10. jan. — Iz dobro informiranih krogov poročajo, da se konferenca v Lausanni najbrž razbije v desetih dneh. Nekateri pravijo, da bo potem sledila vojna med Anglijo in Turčijo, dočim so drugi mnenja, da Angleži izpraznijo Carigrad in sklenejo separatno pogodbo s Turki. Francija in drugi zavezniki tudi sklenejo separatni mir s Turčijo v tem slučaju.

LANI SO PRODUČIRALI VEČ KOVINSKE RUDE V MONTANI KOT PREDLANSKO.

Washington, D. C. — V letu 1922 so v rudnikih Montane nakopali zlato, srebrne, bakrene, sinkove in svinčene rude za štiri in štirideset milijonov štiri sto tri in osemdeset tisoč dolarjev. Produkcija je bila veliko večja kot v letu 1921, kajti kovinske rude so v tem letu producirali za \$16,324,521. Produkcija srebra, sinka in svinca je bila skoraj normalna, zlata in bakra pa daleč pod normalo zadnjih dvajset let. V velikih bakrenih rudnikih v Buttu niso delali s polno delavno močjo.

Mezde v Buttu so bile malo višje in trg se je v decembru izboljšal za kovine.

Jetika in prostitucija v nemški okupirani deželi.

Haag, Holandija. — (Federated Press). — Na konferenci Mednarodne ženske lige za mir in svobodo, ki se je vršila v Haagu, je osebni odbor poročal o strahovnih razmerah, ki vladajo v nemškem palatinatu ob Reni, ki je iz- za vojne pod francosko okupacijo. V odboru sta bili Marie Fox, odbornica British Friends' Relief komiteja in Ellen Wagner, švedska pisateljica ter članica švedskega pomožnega odbora v Nemčiji.

Poročilo se glasi v jedru, da je 45 odstotkov nemških otrok tuberkuloznih, domači prebivalci trpe silno pomanjkanje, stavbinski material se zapravlja za gradnjo francoskih vojašnic, katerih noče biti nikar konec na kraja in Francosi so uvedli splošno prostitucijo v vseh mestih, ki štejejo več ko 2000 prebivalcev. Prostitutke morajo biti Nemke, toda vstop v bordele je dovoljen le francoskim vojakom. Zadnje čase, odkar prihajajo v okupirane pokrajine množično čete, ki se tam vešbajo v orožju, je bila organizirana tudi moška prostitucija. Napadi na nemške dečke so na dnevnem redu. Spolne bolezni se strahovito širijo. V zadnjih štirih letih so se žrtve teh bolezni pomnožile za 300 odstotkov. Prebivalci žive v večnem terorizmu.

Italijanski monarhisti se boje za kralja.

Rim, 10. jan. — Monarhisti v Italiji so postali nemirni, ker je Mussolini odpravil kraljevo gardo in potisnil ostanke garde v fandarmerijo (karabinjeri). Fašisti so organizirali novo "pretorijansko gardo" in Mussolini je sklenil odpraviti denar s kraljevo glavo ter kovati novega s podoba snopa povezanosti palie s sekuro v sredi. Monarhisti so v strahu, da to pomeni začetek konca monarhije. Kralj je danes absolutno brez moči in popolnoma odvisen od milosti in nemilosti fašistov.

172 Indijcev obojenih na smrt.

London, 10. jan. — Brzobjevka iz Lucknowa, Indija, se glasi, da je britsko sodišče obsodilo 172 Indijcev na smrt zaradi njihovega revolucionarnega gibanja.

POSTNA CENZURA SE VEDNO ŽIVI.

New York, N. Y. — (Federated Press). — Pisna oseb in organizacij, ki so na sumu, da agitirajo v prid političnih jetnikov, se še vedno odpirajo na poštnih uradih. Tako je bilo pismo nekoga odvetnika, ki se zanima za politične jetnike, pred par dnevi odprto na tukajšnji pošti, čeprav je bilo registrirano in zapечатeno s tremi pečati. Pismo je bilo naslovljeno na poročevalko nekega splošno razširjenega magazina za žene. Ko je prejela pismo, so bili pečati zdrobljeni.

Generalna stavka proti vojni.

Haag, Holandija. — (Federated Press). — Na narodnem protivojnem kongresu, ki se je vršil tu zadnji mesec, je bila sprejeta resolucija za generalno stavko v slučaju nevarnosti nove vojne v Evropi. Resolucija je bila sprejeta skoro glasno, edino trije delegatje iz Rusije so glasovali proti. Ti delegatje — Lozovski, Karl Radek in T. Rothstein — so izjavili, da je generalna stavka nemogoča brez enotne fronte delavstva.

Na kongresu — navzočih je bilo 600 delegatov — so bila zastopana poleg delavskih organizacij tudi razna veraka in pacifiistična društva, katerih zastopniki so tudi glasovali za generalni štrajk kot bodoče glavno orodje zoper vojno. Angličanski dekan iz Worcesterja (Anglija) in katoliški kanonik iz Ogrske sta glasovala za generalno stavko; ravno tako sta glasovala za generalni štrajk nemški vseučilišni profesor in neki nemški grof, vodja pacifistov.

Delavci v Ameriki niso imeli zastopnika na tem kongresu. Ameriška delavska federacija je bila povabljen, toda Gompers je odklonil vabilo, ker se run je sdel kongres "preveč rdeč". Edina zastopnica iz Amerike je bila Jane Adams, ki pa je zastopala Mednarodno žensko ligo za mir in svobodo.

De Valera pride v Ameriko.

Boston, Mass. — Thomas M. Nolan, tajnik Ameriške zveze za priznanje irske republike, je poročal v tisk, da je Eamonn De Valera, vodja irskih republikanov in predsednik irske republike, na poti v Ameriko in bo govoril v Bostonu dne 28. januarja.

Kampanja proti smrtni kazni v Angliji.

London, 10. jan. — Eksekucija mra. Thompsonove in njenega ljubčka zadnji terek v tukajšnjih zaporih je izvala veliko ogorčenje in intenzivno kampanjo za odpravo smrtni kazni na Angleškem. Obojena žena je bila vso noč pred smrtjo v nezavesti in morali so jo nesti na vešala. Zunaj je bilo demonstriralno okrog 10,000 oseb proti smrtni kazni. Med mnogimi napisi, ki so jih držali demonstrantje na drogih, je bil tudi sledeči: "Država je morilec, sodnik je morilec in porotniki so morilec". Krvnik, ki je obsel Thompsonovo, je tudi kameje izjavil, da se mu je skrajno gnusilo njegovo delo.

AMERIKA PROTESTIRA PROTI AKCIJI FRANCOZOV.

(Nadaljevanje s prve strani.)

1. Toliko nemškega premoga vsak mesec, da bodo italijanske industrije dovolj založene.
2. Izredno nizke cene in posebno tovarnino za prevažanje premoga.
3. Veliko zalogo železa iz Ruhra.
4. Dovolj barvil iz Nemčije.
5. Carinske ugodnosti za italijanski izvoz v Ruhr in Forenje.

Mussolini je včeraj dejal — kot poroča "Giornale d'Italia" — da je proti sveži vojni v Evropi, ampak Nemčija mora na vsak način plačati, kar dolguje. Italija ne more odpušiti svojega deleža reparacij, zato se pridružuje Franciji in Belgiji.

Marka in frank padata.

London, 10. jan. — Francoska invarija Nemčije se še reflektira na borzi. Nemška marka, francoski frank in italijanska lira padajo. Frank je padel na 70 za sterlinski funt, lira na 94, marka pa na 50,000.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podporna Jednota

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2687-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor: UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Colinar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 81, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blaginjak John Vagrich, urednik glasila Joka Zavrtali, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK:
John Underwood, predsednik, 407 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenkhar, Box 276, Barbours, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn., John Terrell, Box 92, Hendersonville, Pa., John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODSEK:
OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2687-59 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrosi, Box 266, Moon Run, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: John Grell, 14321 Pepper Ave., Cleveland, O.
Anton Suler, Box 104, Gross, Kans., za jugovzhod.
Max Mare, Box 106, Buhl, Minn., za severozahod.
Mike Zagel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor:
Frank Zeita, predsednik, 3639 W. 28th St., Chicago, Ill., Frank Somrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 5808 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Združitveni odbor:
Predsednik: Frank Alot, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
Joško Ovan, 3639 W. 28th St., Chicago, Ill.
Jos. Skuk, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZOR!—Korespondenca s gl. odborniki, ki delajo v glavnem uredništvu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na poslo gl. predsednika se pošljejo Predsedništvu S. N. F. J., 2687-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniški tajništvo S. N. F. J., 2687-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvršiteljskega odbora in jedrsta vsebuje se naslovi: Tajništvo S. N. F. J., 2687-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blaginštvo S. N. F. J., 2687-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
Vse pismo glade poslovanja v gl. izvršiteljskem odboru se naj pošilja na Frank Zeita, predsednik nadzornega odbora, 5808 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
Vsi pripravi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 407 W. Hay St., Springfield, Ill.
Vsi dopisi in drugi spisi, nanašajoči, spisal, naročilo in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednota, naj se pošilja na naslov: "Prosvea", 2687-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Rimska mitologija.

(Dalje.)

IV. BOGOVI USODE IN PROROKOVANJA.

2. Kamene.

Beseda Gamenae (od cano) pomenja pevajoče t. j. prorokujoče, in ker so pripisovali studencem navdušujočo moč, mislili so, da so one prorokujoče boginje studencov, studenčne nymphe. Tem Kamenam je baje Numa v Ariciji posvetil gaj in studenec Egerijo; nympha tega studenca samega Egerija, ktera je Numa vrednega spoznala, da z njo obuje in da ga sama podučuje, mora se prištevati Kamenam. Od časa rimskega slovstva se Kamene stavijo v eno vrsto z grškimi Muzami ter se popolnoma izgubljajo v njih bistvo.

Ime Carmenta, Carmentis, katero se isto tako izvaja od besede cano, bilo je isto kakor Camena in dozdnevno tudi starejše ime. Rimljani so smatrali Carmentis za mater Arkadizana Evandra. Dne 11. in 15. januarja pri Karmentiskih vrstih praznuje praznik Carmentalia je veljal njej in njenima tovariščicama Porrima (ali Prorsa, Antevorta) in postvorta, izmed katerih je prva ljudem razodevala temno preteklost, druga prihodnost. Rimske žene so šatile obe, kakor Karmento tudi kot boginjo poroda.

V. ZVEZDJE.

Sol in Luna.

Izmed zvezd so Rimljani šteli samo solnee in luno (Sol in Luna); njih bogoslujke je baje uvedel Titus Tatius. Češdenje Solovo sicer v Rimu in bilo nikoli velike važnosti; njegova svetilšča so, kakor se dozdeva, večinoma iz poznake dobe. Vajnejše je bilo bogoslujke Lunino; ona je imela zelo veliko svetilšče na Aventinu, na Kapitoliji in pod imenom Noctiluca tudi na Palatinu. Zadnje svetilšče se je razsvetljevalo vsako noč. Rimski peaniki so popolnoma prenesli Helijevo in Selenino bistvo na Solu in Luno; vsled tega se je Luna zamenjala s Dianom in Hekato.

VI. VODA IN VETROVI.

1. Morje.

Kot morakega boga so Rimljani šteli Neptuna; ker so pa starejši Rimljani le malo kdaj v dotiko prišli z morjem, ostale je Neptunovo bogoslujke neznatno. Ko so ga bili v poznaji dobi smatrali za grškega Poseidona, prerovala je posebno misel na kono in konjske dirke. Pojednačili se ga s staroitalskim bogom Consus, kateremu na čast so se praznovali 21. avgusta Consualia s konjskimi dirkami na velikem dirkališču (Circus Maximus). Romulus je baje prvi vpenil ene igre takrat, ko je ukazal ugrabitelj povabljen Sabinke Consus pa je bil iz začetka pod-

zemski bog, kateri je plodnost podeljeval ali odrekaval. Poleg Flaminijevoga dirkališča (Circus Flaminius), v katerem se je prirejalo Neptunovo Equestro na čast tekmovalsko dirkanje, stalo je Neptunovo svetilšče. Rimljani so dali Neptunu za soprogo boginjo Salacijo (od salum); razum te se še omenja morska boginja Venilia, kaceri Vergil smatra za mater Turnovo, kralja Rutulov. Kadar so se napotili rimski poveljniki s brodovjem na morje, darovali so bogovom morja ter metali drobčeve daritvene živali proseč za ugoden veter, zmago in plen.

Tempestates, nevarne morske nevihte so dobile od L. Seiptijona svoje svetilšče zraven kapenaskih vrat.

Portunus ali Portumnus je bil rimski bog pristanišč. Svoje svetilšče je imel na pristanišču Tibere blizu Rima. Pojednačili so ga z grškim Palaimonom ter ga naredili za Inono Lenkothejo, ki pa iz začetka ni bila ničesar drugega nego boginja rane luči in porodov.

2. Studenci in reke.

Rimljanom so bile svete vse tekoče vode, studenci, potoki in reke; zavolje tega niso smeli avdeniki in oblastniki, ki so bili s uradnimi opravki na poti, take vode prekoračiti, da ne bi bili poprej opravili auspicije. Pontus, bog studencov sploh, Janov, boga vsega začetka, in studenčne nymphe Iuturne (Iuturna) sin, sin, je imel svetilšče na Janikulu. Splošni studenčni praznik, Fontinalia, katerega so ovsvali vodnjake in svetlece metali v studenec, praznoval se je meseca oktobra.

Izmed rek so Rimljani posebno šteli Tiber. pod imenom Tiberinus (pater Tiberinus); on je imel svoje svetilšče na Tiberinskem otoku pri Rima. Po stari pravljici je bil Tiberinus baje kralj v Albi Longi in je našel svojo smrt v reki Tiberi, ki se je do sedihob zvala Albula.

(Dalje prihodnjaj.)

NAPRODAJ NIŠA

številka 734 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind. Niša ima trinajst sob in je vse v dobrem stanju. Za ceno in druge podrobnosti se lave pri lastniku pišite na naslov: Joseph Sintler, 123 W. Superior St., Kokomo, Ind., (Adv.) Jan. 10-11

POTREBUJEMO

dobro zanesljivo dekle za splošno hišno dela. Dober dom in dobra plača pri: Mrs. J. W. Rosenthal, 2108 Murray Ave., Pittsburgh, Pa., tel. Hazel 2368-W. (Adv.) Jan. 9-10-11

POZOR MUZIKANTJE

na prodaj je fins HROMATIČNA harmonika, štirikrat uglašena in ima 120 basov, ter izvrstnega izdelka. Kdor hoče dobro harmoniko naj piše na naslov: John Kern, 516 Linden Ave., Johnstown, Pa. (Adv.)

BABICA.

Obrisi iz življenja na kmetih.

Spisala češki
BOŽENA NEMCOVA.

Poslovenil
FRANCE CEGNAR.

(Dalje.)

On boleha večkrat, vendar pregovor pravi: Kdor pogosto je, dolga mu ne zavzame. Pilec mi tudi, da se misli, možiti, in zahtevala da privolim. Mla hčerka, ker si že po svojem sreči izbrala, imam samo to reči, naj ti da Bog dobro srečo, naj blagoslovi vaju, da živita po božji volji in svetu in prid. Zakaj bi ti branila, kjer je Jurij dober človek in ga imaš rada; ne bodem živela z njim jaz, ampak ti. Misliš sem, sicer, da vsaj ti izbereš Čeha; najbolje se pogaja, kar je iz domačega kraja; ali ni ti bil namenjen, ne karam te. Vsi smo otroci enega očeta, ena mati nas živi, moramo se tedaj ljubiti, če tudi nismo rojaki. Posdravi Jurja, in če vama Bog zdravje dá, in sta si za življenje poskrbela, in ni kajega zadržka, pridita nas obiskat. Otroci se že tetke veselijo. Bog vama vsem zdravje in blagoslov. Z Bogom! — Barbika je morala pisno babici prediti, potem sta ga zgenili, zapetili, in babica ga je spravila v skrinjo, da ga sama na pošto dá, ko pride v cerkev. —

Nekoliko dni po sv. Katarini proti večeru se je sešla v krmi mladina, deklice in mladeniči. O. krašena je bila vaa hiša, znotraj in zunaj; duri so bile ovenčane s zelenjem, v izbi je bila za vsako podoba zelena vejica, zantori pri oknih kakor sneg, in pod, kakor miza. Dolga lipova miza, za katero so sedele družice, svetleče kakor gvozdičke, bila je pokrita s belim prtom in polna rožmarina in belih in rdečih trav. Družice so prišle venec vit. Najlepša med njimi je bila Zalika, mlada nevesta, ki je sedela med njimi v kotu za mizo. Oprostili so jo vseh domačih opravil in v skrb izročili burkežu in teti. Za burkeža je bil romareški vodja, Martinec, in za teto babica. Tega ni mogla Zalika odrediti, če tudi se je ogibala

tacih javnih prilik. Mati mlinarica je namestovala staro gospodinjstvo, katero so noge bolele; Kordnica s hčerjo Ciliko jej je pomagala. Babica je sedela med družicami, in dala si imela nič vti in vezati, vendar sta bila njena pomoč in nje svet povsodi potrebna. Nevesta je vzela travke na krasne rožmarinove kitice drugu in starešini, mlajša družica je bila venec nevesti, starejša ženi, in družice vsaka svojemu mladeniču. Ostali rožmarin so vile v kitice svatom; delale so kitice iz rožmarina in petijo celo konjema, ki sta imela nevesto voziti, da jima okrasijo glavi in opravo. Nevestina oko je ožarila ljubezen in radost, kadar koli je pogledala lepega ženina, ki je hodil okoli mize s mladeniči, izmed katerih je vank večjo svobodo imel, govoriti se svojo milo, nego on z nevesto, v katero se je le včasih hrepeneče ozrl. Za nevesto je skrbel drug, in ženin se je moral držati starejše družice. Vsem je bilo dovoljeno veselje, prefrimost, petje, šale, kar se je izvlásti od burkeža zahtevalo; le nevesta in ženin nista smela kazati svoje radosti. Zalika je malo govorila, sedela je in oči upirala v mizo, na kateri je bil raztresen zeleni rožmarin. Ko pa so začele viti svatovski venec starejše in mlajše družice, in so vsi zapeli:

"Golobica, kod si mi letala,
Ah letala,
Da si belo perje umazala,
Umazala"

zakrila je nevesta obraz s belim predpasnikom in spustila se v jok. Ženin jo pogleda, tesno mu je pri srcu in vpraša druga: "Zakaj tako plaše?" — "To vaš, ženin, odgovori mu ta veselo, "veselje in žalost spita v eni postelji, zato večkrat drug drugega vzbudi. Le pusti, danes žalost, jutri radost." — Potem se je vrstila pesem za pesmijo, smešno in resno; prepevala se je blažena mladost, lepota in ljubezen, hvala samekakega stanu; naposled pa so začeli prepovedati mladeniči in deklice, kako svet je zakonski stan, ako se dva ljubita, kakor grlic, ako se miru živita, kakor dve zrnici enemu klasu. V hvalne njihove pesmi pa se vedno vtiča burkež se

smešnimi besedami. Ko začne peti o zakonskej edinosti in spravi, naznani, da zapoje solo, kateri deno na čisto nov brus: "Jaz sam sem ga na svitlo dal in v temi nastilil," pristavi. — "Tedad zakrivate!" kriče mladeniči, "da slišimo, kaj znate, Burkež stopi are di in se začne s smešnim glasom, ki mu je bil na svatbi tako prirojen, kakor ozbiljni na božji poti:

"Preljubi zakonski stan,
Oj, kako si ti voljan!
Če pravim ji: suhaj meš.
Nezanega soka mi dá;
Če pravim: zabeli z mastjo,
Zabeli mi z mlačno vodo.
Preljubi zakonski stan,
Oj, kako si ti voljan!"

"Ne damo za pesnico s pevcem vred piškavega oreha!" zakliknejo deklice in brzo same zapoje, da bi mladeničem skazile veselje, ki so hoteli, naj burkež dalje poje. Med vednim petjem in smehom so povežale kitice, splele venec. Potem vstanejo iz mize, primejo se za roke in vrte se v kolobarji zapoje:

Zdaj je to storjeno,
To je že gotovo,
Pecivo spečeno,
Venci so poviti.

Zdaj stopi mati mlinarica skozi dveri in prinese z drugimi ženami vred polne roke jedi. Oče mlinar in burkež prineseta pijače. Sedli so zopet na mizo, na kateri ni bilo več rožmarina, ampak stale so na nji jedi. Mladeniči so sedli k družicam, ženina med starejšo družico in teto, nevesta med drugo in mlajšo družico, katera je je rezala jedi in jih pred njo pokladala, kakor starejša družica ženinu. Burkež je vedno mizo obkaval, družice so ga pitale, pa tudi obirale; ali morale so tudi vsako šalo pokreti, če je bila tudi debela.

Ko so naposled vse skledje s mize spravili, prinesel je burkež tri skledje na mizo za dar nevesti. Prvi je bila pšenica, katero je podal z željo, da bi "rodovitna bila"; v drugem je bilo nekoliko pepela, namešanega s prosom, kateri je morala nevesta izbrati, da bi se vadila "potrpečljivosti"; in tretja skledja je bila "tajna", čisto pokrita. Nevesta sicer ne bi smela preradovedna biti, imela je vzeti skledo, ali ne pogledati va-

njo; pa katera bi bila to prebila, tudi Zalika ni dala miru; ko je nihče ni gledal, privzdignila je robove bele rute, s katero je bila akale pokrila in — frrr — skrit vtralec je zletel pod strop. "Vidiš mila nevesta", reče babica in potrka jo po rameni, "tako je to s preradovednostjo. Človek bi rajše umrl, nego ne porvedaval, kar mu je skrito, in če pod ruto pogleda, vendar nič ne ujame." Do pozne noči je ostala mladina skupaj, ker so po večerji še plesali. Ženin in drug sta spremila teto, domov in jo pregovarjala naj jutri za rana zopet pride.

(Dalje prihodnjik.)

Indijanske legende in pravljice.

O Očetu Solnce.

Ko je rod Navajo prišel iz zemlje zore skozi ogromno lilijino deblo na zemljo solnce in jasne luči, je bil zelo srečen. Kakor na povleje so vsi Navajci prišli z jezera na kopno popadali na kolna in žrtvovali Očetu Solnce, ki je ustvaril nad njimi modro nebo s svojimi toplimi žarki ogrel zemljo, da je obrodila in postala prijetna za Navajce.

Rod Navajo se je naselil ob obrežju jezera ob vznokju gozdnatih gričev, postavil je tam svoje šotore in si zakuril ogenj, katerega so varovale žene in otroci, očete pa so šli obdelovati polje, sejali so žito, da bodo imeli kaj pridelka in bo življenje udobno. Okoli šotorov so nasadili velike lehe koruze, ki je hitro rasla in zorela ter so njeni zlati križci zaljčali pokrajino. V svoje stajne so spravili živino in čredo ovac, za katere so pripravili pašnik zadaj za obdelanim poljem, kjer je rasla zelena trava. Konji in goveda so kar sami prihajali v stajne in živeli skupno s ljudmi.

Dnevi so potekali. Hito je venelo, trava je prišla rumeneti, struge potokov so se posušile in Navajci so bili v strahu pred novim neprijetnim pojavom; niso vedeli, kaj bi naredili. Solnce, ki je stalo visoko na nebu se je zdelo, da se je začelo približevati zemlji in pošiljalo toliko gorkoto, da ni bilo za prestopati pod njim. Od pričetka se je zdelo Navajcem taka toplota prijetna, pomne je pa jim je bila neznosna in celo poglavarji rodu so oboleli radi silnega pripekanka solnčnih žarkov. Mnogo ljudi je bilo, da so si šeleli nazaj na zemljo zore in mraka in tudi ali bi bili, da ni bila pot zaprta.

Ob vročem času je na stotine ljudi celo pomrlo radi prevelike vročine, bolni so bili pa spočetka od kraja vsi. Nikjer ga niso videli prostora kamor bi se bili za tekli, kajti vsa pokrajina je bila puščava, vsa trava je zgorela radi prevelike vročine, ki jo je pošiljalo Oče Solnce.

Ker vročina ni pojenjala in bila še vedno hujša, so prišli poglavarji obupavati, sklicali so velik svet od poglavarjev in starejših moš ter čarovnikov. Deset dni so si mošje sedeli, premišljali in ukrepali, kaj bi storili, po desetih dneh pa so sklicali skupaj cel rod, celo otroke in žene. Šli so na vrh nekega griča, kjer so postavili žrtvenik, darovali Očetu Solnce in ga prosili, da bi izginilo z neba, da bi ne bili njegovi žarki tako vroči.

Ko so dolgo časa molili, se je Solnce ponižalo in poslalo svoje ga podložnega boga proti zbranim poglavarjem in čarovnikom, ki jim je povedal, da je slisalo njih molitev.

"In tako dolgo, dokler boste ostali svesti Očetu Solnce, ki vas zalaga s gorkoto in življenje, toliko časa vas bo žgilo," je rekel poslanec božji. "Solnce bo za sedaj izginilo z neba, a drugi dan se bo zopet prikazalo pomikalo se proti drugemu koncu neba in zopet zašlo. Tako se bo zemlja ohladila, solnce vam bo poslalo dežja in trava bo zopet ozelenela, potoki bodo zaboreli, evetje bo zopet pokrivalo travnike in v deželo se bo nastanila sreča in zadovoljnost za Navajce."

Ko je poslanec božji prenehal govoriti, je izginil v velik oblak, kateri ga je odnesel proti nebu, Navajci pa so padli na kolena in zahvaljevali Očeta za milost.

Naslednjega dne se je zgodilo, kakor je povedal poslanec Očeta Solnce. Zjutraj, ko je vstalo solnce, je bilo še precej blizu zemlji in se je zdelo še veliko, vedno bolj pa se je manjšalo, ko je vzhajalo višje in višje. Čez noč so se ohladila drevesa, rosa je padla in trava je zopet zelenela, koruza je rasla višje in svetleče so cvetle.

Tako je bilo prvi dan in se je nadaljevalo vedno do danes, kajti Solnce je oče rodu Navajo, katerega žiti in daja vročino zemlji, da se lahko Navajci vedno ob vzhodu solnce obrnejo proti vzhodu z obrazom in se zahvalijo Očetu Solnce za milost.

Po vaseh, kjer so nastanjeni Navajci, ako človek ogleduje, vidi, da so pročelja vseh hiš obrnjena proti vzhodu in ko prisije izra gričev jasno jutranje solnce, se Navajci obračajo proti vzhodu ter hvalijo Očeta Solnce za milostne žarke. Po navadi zjutraj odprejo vsa okna hiše in vrata, da dobrotljivo solnce poše v stanice blagodejne žarke. Tako delajo Navajci po naročilu svojih prvih poglavarjev še vedno skozi stoletja in stoletja, odkar so prišli iz zemlje somraka na zemljo solnce in njegovih dobrodejnih žarkov.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Belgrajski caristični ruski "poslanik" se je tako prestrašil prihoda sovjetske delegacije v Belgrad, da je posetil g. Pašića ter se posvetoval s njim o položaju. Pašić ga je potapljal po rami, in mu zagotovil, naj se nikar ne boji. Še nosi on brado, zato naj se nikar ne vznemirja.

Imenitne diplomate imamo! — "Novosti" dne 13. m. m. poročajo o poslovanju našega madžarskega poslanika v Budimpešti, ki je svoječasno informiral vlado o Karlovi avanturi. Njegova poročila so dovedla Marka Trifkoviča kot zastopnika predsednika vlade, da je mobiliziral del armade ter potrošil za ta "špas" 250 milijonov dinarjev. Začetkom novembra je naš "odlični" poslanik sporel naši vladi, da želi stopiti Madžarska v prijateljske stike z našo državo. Dopusiti hoče, da se bo preselilo k nam 27.000 Srbov. Vlada je imenovala v to svrhu komisijo, ki so jo sestavili trije zastopniki vlade, ministrstva notranjih, ministrstva zunanjih del ter še ministrstva za agrarno reformo. Komisija je pripravila zemljo za izseljence v Bački in v južni Srbiji, poskrbela je tudi za njihove domove, toda glej ga spaka! Ko je prišlo do odobrenja kredita, je ministrski svet ugotovil, da je samo 7000 izseljenec. Informacije g. poslanika so bile tedaj res točne. Zanimivo bi bilo spregovoriti o "dehovanju" ostalih naših poslanikov, zlasti onega v Rimu!

Boj na Trbovlje. Ko je bil lani v Belgradu sprejet zakon o zaščiti države, so se oficialni komunistični voditelji porazgubili; nekateri so zbežali iz Jugoslavije, drugi pa so se skрили doma v kak mirni kotiček. Trboveljski rudarji so ostali brez oficialnih komunističnih voditeljev. Radi tega se jim je za vodjo ponudil naprej dr. Dimnik iz Kriškega. Pa komaj je akoval pravila za "neodvisno" organizacijo, je priromal g. Stefanovič, bivši vojaški ataše na Dunaju ter specializist za zdravljenje komunistične bolezn, ter izpodrinil dr. Dimnika. Prega-njanje komunistov je medtem nekoliko poleglo in to priliklo so takoj porabili nekdanji komunistični glavarji gg. dr. Lemež, Fabjanič, Klemenčič i. dr. Tem gospodom seveda ne gre za načelni razredni boj, temveč za prvenstvo v tekmi za korita za račun delavske nezadovoljnosti. Vnela se je radi tega borba med Stefanovičevimi in Lemeževimi pripadniki;

ti kakor oni so hodili v Trbovlje, magali na noge. Lemež je sklenil, da bi jim trboveljski rudarji ponemogočili Stefanoviča s silnim trikotom; priporočal je trboveljskim rudarjem, da se otresejo g. Stefanoviča, češ, moš je imel nevaren "neodvisnim" ter kateri njegov dunajski recept: Glejte, ta njegov način ozdravljenja ni mi veliko težje prenesli kakor zakon o zaščiti države. — Ko je vadel Stefanovič za to Lemežev početje, tudi ni ostal miren, temveč je proti svojim tekmečem nastopil s dokazi, da so strahopetci, ki beže pri vsaki priliki, ne razumejo ničesar, temveč hočejo samo korita. Povedal je tudi, neveda kot zaupno tajnost, da hoče speljati Lemež tudi trboveljske komuniste, v klerikalni tabo. Svoječas sta se baje Prepeluh in Lemež hudo zbila za poverjeniški stolček in ker je, kakor znano, zmagal Prepeluh, je Lemež v svoji jezi nad tem postal komunist. Zdati sta se neki spet pobotala in ker je eden iz klerikalec, sili za njim tudi drugi. — Boj za Trbovlje so torej prenesli v Ljubljano, in sicer tudi oba "komunisti". — Lemež in Stefanovič — in iz obeh so švigale iskre smrtnege in neodpušljivega sovraštva ter očitjanja demagoškega vodstva trboveljskih rudarjev. Spor je končal s grožnjo, da bo šel Lemež s svojimi trboveljskimi prijatelji k klerikalcem in iz "Slovenca" streljal s najtežjimi topovi na Stefanoviča, ta se je pa pridružil, da se bo oklenil "Jugoslavije" in z njenimi strojnici postrelili vse tri: Lemeža, Fabjaniča in Klemenčiča. Svojo pomoč mu je baje obljubil sam g. Gustinčič in Trsta.

V Belgrad je dospela ruska delegacija pod vodstvom Korješkova, ki se bo razgovarjala o uvozu koksa, bakra, lana in sploh sirovin. Ti dogovori bodo predvsem trgovskega značaja. Delegacija je dospela v Belgrad preko Sofije.

Dve žene je hotel imeti knez Vlada Radičević iz Novega Sada. Iz Rusije je pripeljal s seboj leno Ruakinjo in živel z njo srečno tri mesece. Tedaj pa se je take zaljubil v neko Katrlico, da je dejal, da brez nje ne more živeti. Pregeljal je ženo in vzel Katrlico k sebi in pričel so se srečni medeni tedni. Toda zalibože so bili ti tedni silno kratki, ker je žena prijavila to stvar sodniji. Sodišče je nato dalo Vladi mesto dveh let — dva meseca zapore — braka Katrica pa je dobila mesto moža — mesec dni zapore. In zaljubljenosti je bilo konec.

Povratek dr. Šušteršiča. Dne 11. dec. po noči se je vrnil po štiriletnem in neprostovoljnem prisilnem iz tujine dr. Šušteršič. Na kolodvoru so ga pričakovali njegovi ožji sornišljeniki, med njimi tudi kanonik Šiška. Nato so ga spremili v hotel Štrukelj. Pisarno pa ima v "Ljudski posojilnici", kjer se mu je moral u-makniti dr. Breje.

Is Dramelj poročajo da se je izvršil tam v četrti, dne m. m. grozen zločin. Gostilničar in posestnik Miha Podkrajšek je sedel ta dan pozno na večer s svojo ženo na peči. Okoli njih so bili vsi njihovi otroci. Naenkrat postal in Miha se zgrudi, smrtno zadet mrtev na tla. O zločincu ni ne duha ne sluha.

Na Humu pri Ormožu je umrla dne 10. decembra Vtičar Neža, soproga posestnika Martina Vtičarja. — Isto noč je umrl zadet od srčne kapi posestnik Ivan Jeremič.

POŽAR.

MARJA VELIKONJA.

(Dalje.)

Marja je spet povzela v zadregi: "Gospod ni hotel v sprejemnico. . . " "Pa naj počaka na hodniku, da pridem." "Hotel je naravnost v zadnjo sobo." "Na, Erna!" se je posmejal, "saj še nisi pospravila!" Njegov obraz je kazal čudno zadovoljnost. "Recite, naj počaka!" "Marja, recite mu, da me boli glava," je rekla Erna.

"Ali bi ne bilo bolje, če bi mu povedali, da sem jaz doma?" Marja je hotela oditi. "Pokažite, Marja; vrnite se skozi sprejemnico!" Pokimala je in prišla za kljuko. Ko je odprla, je planila gospa Erna pokoncu in hotela za njo.

"Vun ga pošljite, drugače ga pošljem sama!" je vzkliknila pridrušeno. Josip ji je zastavil pot in jo potisnil nazaj na stol. "Tu ostanite!" je ukazal odločno. "Če je treba, ga pošljem sam!" V njegovih besedah je svedel sanjčljiv ard. Ko se je Marja vrnila, je Josip zaobrnil kljuko na hodnik in odšel v sprejemnico.

"O prijatelj, ne sameri, da čakal," je izpregovoril. Videl je, kako je gost obstal par hipov osupel. "Pepo, da si prišel, kajti čakali smo te že, pravzaprav čakal sem te . . . Prosim, vstopi!"

Požar je zajeljal: "Da, ampak. . . " "Ne, prosim vendar." Stopila sta v sprejemnico in sedla. "Prav kakor bi se bila zmenila, sem doma estal; hotel sem odpotovati, ker mi brat piše, da se mati ne počuti dobro. Gotovo ti je kdo povedal, da me danes ni v pisarni." "Ne, čisto slučajno. . . " Požar je bil presenečen in osupel valed nepričakanega sprejema in ni mogel najti prave besede. "Ne smeš biti hud," se je opravičeval Josip, "da si čakal toliko časa; ženo boli danes glava in je morala oprostiti. Miha bova itak igrala partijo šaha, ali ne?" — Tako mirno je govoril, da je gostu izginila osuplost z obraza. "Dobro igra," si je mislil Požar, ko je slisal o glavobolu. "Naj mi bo šah za pokoro!" "Ta glavobol je torej vzrok, da si doma?" "O ne," je rekel Josip. "To je vse nekaj drugega." — "Udaril bi ga ravno po prebri!" si je mislil, ko je gledal skrbno frizuro Požarjevo. "Bogve, čigave žene je las, ki mu leži na rami?" se je vprašal, ko mu je obstalo oko na njegovi

suknji. — "Katero figure imaš ti danes?" je vprašal glasno. "Črne!" Okrenila sta šahovo desko; po prvi potezi je menil Požar.

"Ali je gospa že dlje časa bolna?" "O ne, danes je zbolela." V sobi se je le tupatam slisal udarec s figure ob desko. "Pazi na stolpi!" je rekel Erže po daljšem molku. "Hvala!" "Šahi!" je odgovoril Josip. Odvzel mu je tekača in menil: "Danes ti gre slabše." "Prav res!" "Tako!" Zamenjal mu je konja. "Danes i-grava najbrž zadnjič." Požar je osupnil in je nehote prevrgel kmeti.

"Da." "Zadnjič!" je vprašal. Premikala sta dalje. Požarju so prsti včasih nervozno zatrepali, videlo se je, kako mučno mu je sedeti. Josip je opazil njegov nemir in delo mu je dobro. "Kakor bi ga kdo žgal", se je posmejal. Vzel mu je stolp in položil roko na mizo. "Mat! Danes je vsaj kraljica ostala." Josip je vzel s mize cigarete in jih ponudil. "Cigarete imajo vedno dobro."

"Vedno iste," je potrdil. "Pri meni je vse po starem, le z ženo ne vem, kaj je. . . " Otresel je pepel in nadaljeval: "Izpremenila se je; samo eden je v mestu razen nje, ki bi mi to mogel razjasniti."

Pri teh besedah se je Požar zganil in naglo vprašal: "Kdo?"

"Ti sam!" — je naglasil Josip in mu pogledal ostro v oči.

VI.

Požar ga je osuplo pogledal in se zdrazil. "Jaz sam? — Kako naj vem. . . " Njegova beseda je bila negotova, kakor bi tipal v temi. "Kaj ve?" se je vpraševal. "Rekel sem!" Josip ni odmaknil pogleda. Na Požarjevem obrazu se je zganilo, iz presenečenosti je prešlo v piker nasmeš. "Če ne ve in ne pove gospa, kako naj pridem jaz do tega?" Josipa je šaljivo njegovo šaljivo obnašanje. "Zakaj se posmešuje, zakaj?" Stisnil je pest in rekel troj: "Tudi jaz bi vprašal, kako prideš ti do tega, da veš, vprašal bi, kako pridem jaz do tega, da zdravim glavobole, ki so jih krivi drugi." "Veš," je povzel Požar s vedno letim posmehljivim izrazom, "adi se mi, da si nekoliko ljubosumen." Zbdičljiva barva njegovih besed je Josipa belestno dirnila. "Zakaj nastopa, kakor bi imel pravico za to?" "Nisem," je rekel, "ker sem na jasnem." (Dalje prihodnjik.)

VASE DEJE MORA IMETI MLEKO.

Kaj denete v dojlino steklenico vašega otroka? Ako ne dojite vašega otroka, bodite previdni pri izbiri hrane in si izberite takšno, ki bo napravila otroka močnega in zdravega.

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)
(kondenzirano mleko)

rahijo matere iz Mlinskega let in alcor matere, ki so hotela hraniti svoje otroke zdrave obzi na krhkejšo deka.

Pošljite to opico na Borden Co., New York, in prejeli boste brezplačno navodila in obrazložen list, ki kaže na to, kako uporabiti in kako ga je treba skrbno hraniti.